

Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

14 november 2005 / rapportnummer 1648-38

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Apeldoorn
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

uw kenmerk
3685800

uw brief
19 september 2005

ons kenmerk
1648-34/vE/lp

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh
te Lieren (Apeldoorn)

doorkiesnummer
(030) 234 76 25

Utrecht,
14 november 2005

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de uitbreiding van de golfbaan De Scherpenbergh te Lieren. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh
te Lieren (Apeldoorn)

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren (Apeldoorn)

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren (Apeldoorn),

uitgebracht aan gemeente Apeldoorn door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

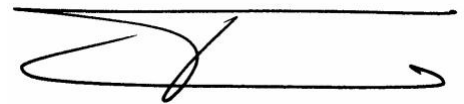
Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren (Apeldoorn),

de secretaris

drs. M. van Eck

de voorzitter

mr. F.W.R. Evers

Utrecht, 14 november 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel	2
3.2 Beleidskader.....	2
3.3 Te nemen besluit(en).....	2
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Inleiding.....	3
4.2 Juridische voorgenomen activiteit.....	3
4.3 Feitelijke voorgenomen activiteit.....	4
4.3.1 Inrichtingsvarianten.....	4
4.4 Alternatieven	4
4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief	4
5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	5
5.1 Referentie.....	5
5.2 Algemene richtlijnen voor de effectbeschrijving.....	5
5.3 Water en bodem	6
5.4 Natuur	6
5.5 Overige aspecten	7
6. VORM EN PRESENTATIE	7
7. OVERIG	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 september 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Weekend Totaal d.d. 16 september 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

In 2002 heeft de gemeente Apeldoorn een bestemmingsplan vastgesteld dat voorzag in de uitbreiding van de golfbaan De Scherpenbergh te Lieren tot een volwaardige 18 holes baan. In 2003 werd het goedkeuringsbesluit van de provincie Gelderland over dit bestemmingsplan vernietigd door de Raad van State. Het belangrijkste inhoudelijke argument was dat onvoldoende was gekeken naar de uitstralingseffecten op de omliggende beschermde natuurgebieden. Door deze gebeurtenissen is een deel van de geplande uitbreiding wél en een ander deel niet gerealiseerd.

De Golf- en Businessclub De Scherpenbergh wil met het doorlopen van een milieueffectrapportage de voorgenomen uitbreiding opnieuw (en uitgebreider) onderbouwen. Tevens moet met het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan het reeds gerealiseerde deel van de uitbreiding juridisch worden verankerd.

Ter onderbouwing van de besluitvorming over een nieuw bestemmingplan dat de gehele golfbaan omvat, wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Indien in het kader van de voorgenomen activiteit een *passende beoordeling* moet worden doorlopen, is er sprake van rechtstreekse werking van de Europese richtlijn over strategische milieubeoordeling voor plannen en programma's¹. Met het doorlopen van de m.e.r.-procedure wordt echter tevens voldaan aan de verplichting om een strategische milieubeoordeling uit te voeren. Daarom wordt in het verdere alleen nog gesproken over milieueffectrapportage (m.e.r.) en milieueffectrapport (MER).

Bij brief van 19 september 2005 is de Commissie voor de m.e.r. door het bevoegde gezag, de gemeente Apeldoorn, in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER². De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in Weekend Totaal van 16 september 2005³.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’⁴. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

Via de gemeente Apeldoorn heeft de Commissie kennis genomen van de binnengekomen inspraakreactie. Deze is, waar relevant, in het advies verwerkt.

---

¹ Ten tijde van het opstellen van dit advies, was genoemde Richtlijn nog niet in Nederlandse regelgeving geïmplementeerd.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie voor de samenstelling bijlage 3.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een goede *motivering* van het voornemen gegeven de eisen die worden gesteld in de natuurbeschermingsregelgeving en het provinciale beleid;
- een afzonderlijke bespreking van de *juridische* en de *feitelijke* voorgenomen activiteit;
- een degelijke uitwerking van de mogelijkheden in het kader van het *meest milieuvriendelijke alternatief*;
- een toegespitste effectbeschrijving met het accent op *natuur*.

3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

De startnotitie geeft reeds een goed inzicht in achtergrond, probleemstelling en doel. Deze informatie kan in het MER worden overgenomen. Leg in het MER het accent op de onderbouwing van *nut en noodzaak* van de voorgenomen uitbreiding. Dit in verband met de 'beschermingsformules' uit de natuurbeschermingsregelgeving. Bespreek in dit kader ook de ontwikkelingen bij golfbanen die in de omgeving liggen.

Geef aan of onder invloed van het voornemen het bezoek aan de baan gaat toenemen en of de huidige voorzieningen (bijvoorbeeld voor parkeren) daarvoor toereikend zijn.

Ga bij het bespreken van het doel van het voornemen in op de natuurdoelen die op het golfterrein gerealiseerd of versterkt zouden kunnen worden. Dit draagt immers bij tot de belevingswaarde van de golfbaan.

3.2 Beleidskader

Gegeven de rechterlijke uitspraak over het eerdere bestemmingsplan verdient het aanbeveling in het MER duidelijk en expliciet aan te geven hoe het voornemen past in het provinciale ruimtelijke beleid.

Voor het overige bevat de startnotitie een goed voorstel over de aanpak van dit onderdeel van het MER. De behandeling kan beknopt blijven.

3.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie staat reeds voldoende duidelijk dat het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over een bestemmingsplan door de gemeenteraad van Apeldoorn.

Ga in het MER na of het nodig zal zijn een vergunning aan te vragen vanwege de soortenbescherming op grond van de Flora- en faunawet. De vergunningaanvraag kan reeds als bijlage bij het MER worden opgenomen.

Het MER moet in ieder geval de informatie geven waaruit duidelijk wordt of een vergunning moet worden aangevraagd. Indien dat het geval is, moet ook worden onderbouwd waarom de initiatiefnemer verwacht dat deze vergunning verleend zal kunnen worden (zie ook §5.4 van dit advies).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Inleiding

Uit de startnotitie kan worden afgeleid dat - ten opzichte van de huidige situatie - de voorgenomen activiteit bestaat uit de aanleg van twee nieuwe holes op de akkers aan de westzijde van de bestaande golfbaan. Daarna kunnen de twee holes uit de korte 9-holes oefenbaan weer bij die oefenbaan worden getrokken.

Juridisch gesproken is de voorgenomen activiteit de uitbreiding die is gepland (en deels al uitgevoerd) ten opzichte van de vigerende bestemmingsplannen. Dan gaat het om de uitbreiding van een *golfbaan met 9 holes en een korte oefenbaan met 6 holes*, naar een *golfbaan met 18 holes en een korte oefenbaan met 9 holes*. Er is immers nog geen vigerend bestemmingsplan waarin deze situatie is vastgelegd.

Het MER moet goede kaarten bevatten van de juridisch vastgelegde situatie conform de vigerende bestemmingsplannen, de werkelijke bestaande situatie en het huidige voornemen⁵.

4.2 Juridische voorgenomen activiteit

Beschrijf kort welke ingrepen hebben plaats gevonden bij de uitbreiding van de 9 holes- naar de 18 holesbaan. Geef inzicht in de situatie die aldus is ontstaan. Beschrijf hoe de baan op dit moment wordt gebruikt en beheerd. Dit is relevant omdat bij een voorgenomen activiteit (of die nu wel of niet is uitgevoerd) zowel aspecten van aanleg, als van gebruik en beheer moeten worden beschreven. Deze zijn nodig om vervolgens de milieugevolgen in beeld te brengen.

Beschrijf het bestaande beheer van aangebrachte beplantingen, bossen en randen daarvan, wateroevers, beregening van greens en tees, bemesting van fairways, greens en tees, en ga in op de relatie met de openbare wandel- en fietspaden.

- Hoe wordt er omgegaan met de amfibieëntrek tussen bos en wateren die de baan kruist?
- In welke wateren wordt vis toegelaten, ondanks dat dit negatief is voor amfibieën?
- Wordt er voorlichting gegeven over slangen en dassen op de baan?
- In welke delen vindt verschraling plaats voor planten, vlinders en reptielen?
- Welke delen blijven rijk aan organisch materiaal en daarmee geschikt als voedselgebied voor de das? Is dit in relatie tot de dassenburcht voldoende?

Bevat het voornemen nog wijzigingen in inrichting of beheer van de bestaande golfbaan?

Ga expliciet en apart in op de tussentijds aangelegde 3 noordelijke oefenholes. Bespreek in dit kader ook wat er is geregeld voor de compensatie hiervoor. Volgens de inspraak liggen deze oefenholes dichtbij het brongebied de Oosterhuizer spreng. Als dat zo is, vergt dit extra zorg bij het beregenen en bemesten van de greens en tees.

---

⁵ Duidelijke kaarten ontbraken in de startnotitie, maar zijn de Commissie later op haar verzoek toegestuurd.

4.3 Feitelijke voorgenomen activiteit

Geef aan welke ingrepen nodig zijn voor de aanleg van de twee nieuwe holes: grondverzet, grondbalans, aan te brengen reliëf, verwijderen of aanbrengen van beplanting en bomen, aanleg van poelen, paden, afrastering etc.

Motiveer de gekozen inrichting vanuit de natuurdoelen die voor het gebied, respectievelijk de omgeving zijn geformuleerd.

4.3.1 Inrichtingsvarianten

Beschouw enkele inrichtingsvarianten voor de westelijke akkers en ontwikkel op deze wijze de variant met de meest milieuvriendelijke inrichting. De Commissie is van mening dat het in het onderhavige geval om de meest natuurvriendelijke inrichting kan gaan.

4.4 Alternatieven

In het MER dient te worden nagegaan op welke andere locaties een uitbreiding met twee extra holes mogelijk zou zijn. Deze oplossingsmogelijkheden dienen in het MER als volwaardige alternatieven te worden uitgewerkt, tenzij op grond van een deugdelijke motivering wordt aangetoond dat zo'n alternatief onhaalbaar is, of slechts leidt tot ongunstigere effecten voor natuur en milieu en daarom onwenselijk is.

Onderdeel van de aldus te bespreken⁶ alternatieven is het nulalternatief. Dat is de situatie waarin het ruimtebeslag van de golfbaan niet wordt vergroot ten opzichte van wat nu in gebruik is, maar de tekortkomingen van de baan met interne herinrichtingmaatregelen worden opgelost.

Het nulalternatief voor de juridische situatie, dat is *het niet realiseren van de reeds aanwezige uitbreiding van de baan*, is voor de initiatiefnemer geen realistisch alternatief en dient dus slechts als referentie (zie §5.1).

4.5 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

De startnotitie geeft aan dat het mma wordt gericht op “het tegengaan en beperken van eventuele nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en aan het versterken van de bestaande en potentiële waarden van natuur en milieu”.

Voor de volle digheid wijst de Commissie erop dat in het kader van het meest milieuvriendelijke alternatief op de volgende aspecten moet worden ingegaan.

Bestaande baan

Benoem eventuele verbeteringen in het beheer of de inrichting van de huidige baan, bijvoorbeeld ter mitigatie of compensatie van nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit. Leg hierbij de relatie naar de natuurdoelen die in §3.1 van dit advies zijn besproken.

---

⁶ Uit de startnotitie en het oude MER is af te leiden dat dit bijvoorbeeld leidt tot kap van bospercelen die eerder als te handhaven zijn aangegeven.

Westelijke akkers

Geef een meest natuurvriendelijke inrichting van de westelijke akkers.

Beschrijf hoe het landbouwkundige gebruik van de westelijke akkers kan worden omgevormd naar een inrichting die maximaal recht doet aan de natuurdoelen die voor het gebied gelden op grond van de aanwijzing tot Speciale Beschermingszone conform Vogel- en Habitatrichtlijn en PEHS (verweving). Beschrijf hoe het gebruik van een deel van dit gebied voor de aanleg van twee golfbaanholes hierbij past.

Suggesties voor de meest natuurvriendelijke inrichting van de westelijke akkers zijn bijvoorbeeld:

- weggraven van de zwaar bemeste bovenlaag;
- aanleg een of meer poelen voor amfibieën;
- aanleg van extra voedselgebied voor de das;
- aanbrengen van overgangsvegetaties (zoomvegetaties) voor vlinders en andere insecten.

Alternatieven als mma

Geef ook aan of (en zo nee, waarom niet) de hiervoor genoemde alternatieven in §4.4 (andere locaties, herinrichting van de bestaande baan) niet als het meest milieuvriendelijk beschouwd kunnen worden.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Referentie

De gevolgen voor het milieu dienen te worden bepaald ten opzichte van de referentiesituatie.

In het MER dient met twee referenties te worden gewerkt:

- De bestaande situatie inclusief de autonome ontwikkeling moet worden gebruikt om de gevolgen van de aanleg van de extra holes aan te geven.
- De situatie met de 9 holesbaan moet (voor zover mogelijk) worden beschreven om er de gevolgen van de juridisch voorgenomen activiteit mee te vergelijken. Maak daarbij gebruik van gegevens, waaronder natuurinventarisaties die dateren uit de periode waarin alleen de 9 holesbaan was gerealiseerd.

5.2 Algemene richtlijnen voor de effectbeschrijving

Het studiegebied moet worden bepaald en op kaart worden aangegeven. Op die kaart moet ook een overzicht staan van de in het studiegebied gelegen beschermde gebieden en hun beschermingsstatus, alsook van overige elementen of structuren die vanuit natuur- en milieubeleid en cultuurhistorisch oogpunt als waardevol worden beschouwd.

Bij de beschrijving dienen de gevolgen van de aanlegfase en de gebruiksfase te worden betrokken.

5.3 Water en bodem

Beschrijf de aspecten water en bodem vooral in relatie tot de positieve of negatieve effecten voor natuur. Ga in op:

- beïnvloeding van bodemlagen en reliëf door vergraving;
- de huidige en toekomstige kwaliteit en kwantiteit van grond- en oppervlaktewater⁷. Geef daarbij tevens de aard van de bemesting en gebruik van bestrijdingsmiddelen op het golfterrein.

5.4 Natuur

Geef aan welke gevolgen zijn opgetreden voor flora en fauna onder invloed van de reeds gerealiseerde uitbreiding (de juridische voorgenomen activiteit). Geef negatieve én positieve effecten aan. Bespreek vervolgens de gevolgen van de verdere uitbreiding met twee holes op de westelijke akkers (de feitelijke voorgenomen activiteit) en de ontwikkelde alternatieven. Beschrijf:

- voor dieren: beïnvloeding van de populaties en/of verandering van het oppervlakte van het leefgebied;
- voor planten: verandering van de standplaatsoppervlakte. Deze wordt bepaald door de abiotische omstandigheden die door het voornemen gewijzigd kunnen worden. Inzicht in deze verandering dient als eerste gegeven te worden.

Passende beoordeling

Omdat vooraf niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de (feitelijke, en/of juridische) voorgenomen activiteit significante gevolgen heeft in het Vogel- en Habitatrichtlijngebied⁸, adviseert de Commissie een passende beoordeling uit te voeren. Deze is immers ook nodig vanwege de rechterlijke uitspraak over het eerdere bestemmingsplan.

Richt deze beoordeling op een beschrijving van de kwalificerende soorten en habitattypen van de Veluwe.

Kijk bij de passende beoordeling ook naar *cumulatieve gevolgen*, als de beoordeling negatief is, zij het niet significant. Geef aan welke bestaande, of al vastgelegde maar nog niet uitgevoerde activiteiten samen met de voorgenomen activiteit op de beschermde gebieden van invloed zijn. Ga verder expliciet in op *externe werking*.

Alléén indien uit de passende beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, dient de zogenaamde ADC-toets⁹ doorlopen te worden.

In het streekplan Gelderland zijn de westelijke akkers aangeduid als “EHS verweving”. Ook daarvoor moeten de toepasselijke beschermingsformules worden doorlopen (nee-tenzij- principe).

---

⁷ Op dit moment wordt het water uit de Alblas voor berekening gebruikt. Wat is de kwaliteit van dit water nu en naar verwachting in de toekomst? Let daarbij vooral op voedselrijkdom.

⁸ De startnotitie bevat al veel nuttige informatie hierover.

⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Nbw respectievelijk in:

A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling?

D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?

C: welke Compenserende maatregelen zullen dan getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Soortenbescherming¹⁰

Geef in het MER aan welke beschermde planten- of diersoorten voorkomen in of nabij het plangebied, zoals adder, hazelworm, das, boomarter, blauwe kiekendief, levendbarende hagedis, kamsalamander, rugstreeppad, vleermuizen e.d. Geef aan of sprake kan zijn van aantasting en/of verstoring van beschermde soorten. Ga speciaal in op de zeldzame soorten¹¹ en geef aan welke soorten op de *Rode lijsten* staan.

5.5 Overige aspecten

In de startnotitie staat een lijst van milieuaspecten die in het MER worden behandeld. De Commissie meent dat voor de punten die in dit advies niet zijn genoemd, kan worden volstaan met een korte bespreking in het MER.

Ga bij verkeer in op de parkeer capaciteit bij topmomenten van gebruik (zoals bij wedstrijden en bijzondere activiteiten); besteed bij woon-en leefmilieu aandacht aan de geluid- en lichthinder die 's avonds en 's nachts kan ontstaan bij bijzondere activiteiten in het clubhuis .

6. VORM EN PRESENTATIE

In het MER dient recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda te worden gebruikt. Op minstens één kaart moeten alle topografische namen goed leesbaar zijn weergegeven die in het MER worden gebruikt. Het kaartmateriaal moet een zodanige schaal hebben dat het voldoende informatief is en dat e.e.a. ook na-/opgemeten kan worden. De relatie tussen de regio, studiegebied en het plangebied activiteit moet op kaart duidelijk aangegeven zijn.

7. OVERIG

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

---

¹⁰ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹¹ Deze staan in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75 Ffw).

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Uitbreiding Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren (Apeldoorn)

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 september 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen: 20 SEP. 2005	Milieu, Mobiliteit en Openbare ruimte
nummer	Apeldoorn
dossier 1648-15/m 4	Telefoon (055) 580 10 10
kopie-naar: HL/b'k/eh	Doorkiesnummer (055) 580 1800
Commissie voor de milieueffectrapportage	Telefax (055) 580 1740
Postbus 2345	E-mail j.vermeij@apeldoorn.nl
3500 GH UTRECHT	Datum 19 SEP 2005
	Uw brief d.d.
	Ons kenmerk 3685800

Betreft
Startnotitie milieueffectrapportage Uitbreiding golfbaan de
Scherpenbergh te Lieren

Geachte commissie,

Voor de uitbreiding van de golfbaan De Scherpenbergh van 9 naar 18-holes wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen. Wij delen u mede dat wij op 6 juli 2005 van Golf- en businessclub De Scherpenbergh te Lieren de begeleidende brief en de Startnotitie voor de milieueffectrapportage Uitbreiding Golfbaan de Scherpenbergh ontvangen hebben.

Als bijlagen treft u aan:

- Verzonden brief De Scherpenbergh, aangetekend dd 5 juli 2005;
- Begeleidende brief startnotitie, dd 20 mei 2005;
- Startnotitie m.e.r. Uitbreiding Golfbaan de Scherpenbergh, dd 17 mei 2005;
- Bekendmaking Startnotitie m.e.r. Uitbreiding Golfbaan de Scherpenbergh dd 15 september 2005.

Achtergrond

De golfbaan De Scherpenbergh te Lieren (Apeldoorn) is in de jaren negentig aangelegd, met Een baancapaciteit van 9-holes. In 2002 is een bestemmingsplanprocedure doorlopen voor het uitbreiden van de golfbaan van 9 naar 18-holes. Voorafgaand aan die procedure is een zogenoemde mer-beoordeling uitgevoerd met als conclusie dat het opstellen van een uitgebreid milieu-effectrapport niet noodzakelijk was.

In 2003 is echter het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland voor het bestemmingsplan golfbaan De Scherpenbergh door de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigd. Met name de uitstralingseffecten van de beoogde uitbreiding van de golfbaan met 2 holes op de westelijk gelegen akker vond de Raad van State onvoldoende onderzocht. Dit deel van het plangebied wordt namelijk aan drie zijden omsloten door de Speciale Beschermingszone van een Vogelrichtlijngedebied. Negatieve effecten op het beschermde gebied als gevolg van het gebruik van de gronden als golfbaan zijn denkbaar. Door nu het bestemmingsplan te voorzien van een-beoordeling naar de uitstralingseffecten van de uitbreiding op het gebied van natuur op de omliggende beschermde gebieden en te voorzien van een deugdelijke motivering, kan tegemoet worden gekomen aan de geconstateerde tekortkomingen. Dit gebeurt nu door wel de procedure van milieueffectrapportage te doorlopen. Naast de uitbreiding van de golfbaan zijn tevens drie korte oefenholes betrokken in het op te stellen MER.

Behandeld door: J. Vermey
Bijlage(n): 1

Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn
Bezoekadres
Stadhuis Marktplein 1
Internet: www.apeldoorn.nl

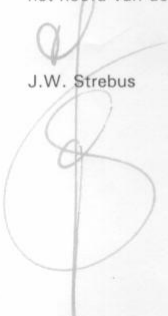
Als u reageert datum en kenmerk van deze brief vermelden

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer willen wij u in de gelegenheid stellen om advies uit te brengen te behoeve van het vaststellen van de richtlijnen. Het besluit tot openbare kennisgeving door de gemeenteraad van Apeldoorn heeft op 15 september jl. plaatsgevonden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer J. Vermey van de afdeling Milieu (telefoon 055-5801800).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
namens hen,
het hoofd van de afdeling Milieu,

J.W. Strebus

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Weekend Totaal d.d. 16 september 2005

Wet milieubeheer

Milieueffectrapportage (MER)

Het college van Burgemeester en Wethouders maakt bekend dat met ingang van 16 september tot en met 28 oktober ingevolge artikel 7.12 Wm en artikel 3.16 Awb, voor iedereen de **Startnotitie MER Uitbreiding golfbaan De Scherpenbergh** ter inzage ligt. Met deze startnotitie wordt de start van het proces bepaald om te komen tot een MER voor de uitbreiding van de bestaande golfbaan naar een 18-holes baan.

Golf- en Businessclub De Scherpenbergh, gevestigd aan de Albaweg 43 7364 CB Lieren, is initiatiefnemer van dit proces en heeft op 5 juli 2005 de startnotitie naar het college van Burgemeester en Wethouders gezonden, met de mededeling dat zij voornemens zijn op grond van artikel 7.8c lid 1 sub b van de Wet milieubeheer een milieueffectrapport op te stellen. Het doel van de uitbreiding is te komen tot een volwaardige 18-holes baan die voldoet aan de internationaal geldende wedstrijdnormen. Om dit te realiseren is het voornemen de baan uit te breiden met 2-holes op de westelijk gelegen akker, een deel van het bestaande terrein aan te passen en tot slot worden de 3-oefenholes aan de noordzijde van het plangebied bij de baan betrokken. Het gebied ligt ten zuidoosten van Apeldoorn. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de Albaweg, in het oosten aan de Albaplas, in het zuiden aan het voormalige munitieopslagdepot van defensie en in het westen aan het bosgebied van de Veluwe.

Tegelijkertijd met de ter inzage legging wordt de startnotitie voor advies aangeboden aan de inspectie van de Milieuhygiëne, het ministerie van LNV, het Waterschap, Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Commissie MER. Op basis van de inspraakreacties, de adviezen en de startnotitie stelt de gemeenteraad van Apeldoorn richtlijnen vast ten behoeve van het Milieueffectrapport. Dit rapport wordt opgesteld ter voorbereiding van het bestemmingsplan "Golfbaan de Scherpenbergh"

Stukken ter inzage

Als u de startnotitie wilt inkijken, kan dat bij de receptie in het Stadswareshuis, Marktplein 1. U kunt daar van maandag t/m donderdag terecht van 08.30 tot 16.00 uur en vrijdag van 08.30 - 12.30 uur. Bovendien kunt u na telefonisch overleg (telefoon 5801775) het stuk elke donderdagavond inzien van 18.00 tot 19.30 uur.

Gedurende de termijn van terinzagelegging kan iedereen naar aanleiding van deze startnotitie opmerkingen maken over het geven van richtlijnen voor de inhoud van het MER. Deze opmerkingen moeten worden gericht aan De Gemeenteraad van Apeldoorn, t.a.v. MMO/Milieu de heer J. Vermeij, Marktplein 1, postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn. Daarnaast kunnen opmerkingen telefonisch doorgegeven worden aan de heer J. Vermeij op telefoonnummer (055) 580 18 00.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Golf- en Businessclub De Scherpenbergh

Bevoegd gezag: Gemeente Apeldoorn

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D10.2

Activiteit: de uitbreiding van een golfbaan met (meer dan) 9 holes (deels) in een gevoelig gebied

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 16 september 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 14 november 2005

Bijzonderheden: Een eerder bestemmingsplan waarin de voorgenomen uitbreiding was vastgelegd, werd vernietigd vanwege een procedure bij de Raad van State. Het belangrijkste inhoudelijke argument was dat onvoldoende was gekeken naar de uitstralingseffecten op de omliggende beschermde natuurgebieden. Door deze gebeurtenissen is een deel van de geplande uitbreiding wél en een ander deel niet gerealiseerd. De initiatiefnemer wil met het doorlopen van een milieueffectrapportage de voorgenomen uitbreiding opnieuw (en uitgebreider) onderbouwen. Tevens moet met het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan het reeds gerealiseerde deel van de uitbreiding juridisch worden verankerd. De Commissie heeft in het advies het accent gelegd op de (milieu)informatie die daarvoor nodig is.

Samenstelling van de werkgroep:

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

prof. dr. ir. F.M. Maas

ing. F. Mertens

Secretaris van de werkgroep:

drs. M. van Eck

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050930	Vereniging Vrienden van Albaveld	Lieren	20051101
2.	20051010	Vereniging Vrienden van Albaveld	Lieren	20051101

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Uitbreiding
Golfbaan De Scherpenbergh te Lieren**

De Golf- en Businessclub De Scherpenbergh wil de golfbaan aan de Albaweg uitbreiden tot een volwaardige 18 holesbaan. Voor de besluitvorming van de gemeente Apeldoorn over het bestemmingsplan wordt milieueffectrapportage uitgevoerd.

ISBN 90-421-1665-X